

ใบความรู้เรื่อง พิจารณาคำสอนจากโคลงโลกนิติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เปิดประตูสู่โคลงโลกนิติ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พิจารณาคำสอนจากโคลงโลกนิติ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

โคลงโลกนิติเป็นโคลงสุภาษิตที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอนให้ทุกคนในสังคมเป็นคนดี ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในทุกโอกาสและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

โคลงโลกนิติ มีเนื้อหาที่สะท้อนให้เห็นความเชื่อ ค่านิยม จริยธรรม ที่ผู้คนในสังคมยึดถือเป็นอุดมคติ และเป็นหลักในการปฏิบัติตนสืบต่อมาช้านาน หากผู้อ่านพิจารณาให้ลึกซึ้ง จะทำให้เข้าใจถึงสัจธรรมของชีวิตมากยิ่งขึ้นและสามารถนำข้อคิดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ดังเช่น

- สอนให้ยึดมั่นในความดี	- สอนให้สนใจการศึกษา
- สอนให้มีไมตรีจิต	- สอนให้พึ่งพาตนเอง
- สอนให้คิดกตัญญู	- สอนให้เป็นผู้รู้จักประมาณตน
- สอนให้รู้จักหาความสุข	- สอนให้เป็นคนตั้งใจจริง
- สอนให้หัดเลือกคบคน	- สอนให้ละทิ้งความโอ้อวด

ตัวอย่างบทโคลงโลกนิติ

- **สอนให้ยึดมั่นในความดี** โคลงโลกนิติมีคำสอนเรื่องการยึดมั่นในศีลธรรม หรือความดี และเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม คือ การทำดีย่อมได้รับผลเป็นความดี การทำชั่วย่อมได้รับผลเป็นความชั่ว และความชั่วนั้นย่อมก่อกร่อนจิตใจและให้ผลร้ายแก่คนที่กระทำความชั่ว เช่นเดียวกับสนิมที่กัดเนื้อเหล็กให้กร่อนขรุขระ หมายถึง

สนิมเหล็กเกิดแต่เนื้อ	ในตน
กินกัดเนื้อเหล็กจน	กร่อนขรุขระ
บาปเกิดแต่ตนคน	เป็นบาป
บาปย่อมทำโทษซ้ำ	ใส่ผู้บาปเอง

- **สอนให้หัดเลือกคบคน** โคลงโลกนิติสอนให้พิจารณาและเลือกคบคน โดยแสดงให้เห็นลักษณะของเพื่อน ๒ ประเภทได้แก่ เพื่อนกิน เป็นเพื่อนที่แสวงหาผลประโยชน์ เมื่อหมดประโยชน์ก็จากไป เพื่อนประเภทนี้สามารถหาได้ง่าย และเพื่อนตาย เป็นเพื่อนที่คอยช่วยเหลือยามลำบาก สามารถสละชีวิตแทนกันได้ เพื่อนประเภทนี้หาได้ยาก ดังโคลงบทที่ว่า

เพื่อนกิน สิ้นทรัพย์แล้ว	ห่างหนี
หาง่าย หลายหมื่นมี	มากได้
เพื่อนตาย ถวายแทนชี-	วาอาตม์
หายาก ฝากผีไว้	ยากแท้จักหา

โคลงโลกนิติเป็นวรรณคดีที่ให้ข้อคิดเกี่ยวกับศีลธรรมและการดำเนินชีวิตที่ดี ผ่านถ้อยคำที่เรียบง่ายแต่มีความหมายลึกซึ้ง หากนำข้อคิดเหล่านี้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ก็จะช่วยให้เราดำรงชีวิตอย่างมีคุณธรรมและความสุข